

Här följer en vikaries beskrivning av en förskoleavdelning i ett utsatt område där personalen saknade förutsättningar att hjälpa barnen att utveckla bra normer och självkontroll. Iakttagelsen gjordes 2013.

”Jag jobbade som vikarie på denna förskola i tre dagar. Även om jag endast jobbade där tre dagar fick jag en bild av hur förskolan fungerade och såg vilken stor kontrast det var mellan denna förskola och de förskolor jag tidigare vikarierat på.

När jag kom fick jag ett trevligt välkomnande av personalen men miljön var stöjig. Barnen skulle ut och leka men var långt ifrån samarbetsvilliga. Påklädningen, en procedur som på andra förskolor tagit runt tio minuter tog här upp emot en halvtimme. Flera barn vägrade helt enkelt klä på sig själva vilket ledde till att personalen fick hjälpa femåringar med påklädningen. Personalen verkade maktlös och samma situation uppstod varje gång vi skulle gå ut.

En del barn krävde mer hjälp vilket ledde till att en grupp barn fick klara sig själva en stund. Varje gång en sådan situation uppkom, uppstod det konflikter och ofta slagsmål. Det blev väldigt problematiskt då det aldrig fanns tillräckligt med personal för att se till alla barnen samtidigt. Det var också omöjligt för barnen att själva lösa sina konflikter och inte heller när vuxna ingrep verkade barnen förstå vad de hade gjort fel. Barnen inte bara bråkade för att det inte fick sin vilja igenom, de hotade även varandra och mig som vikarie. Det var tydligt att en del barn inte brydde sig om varandra, så fort de fick chansen, mobbade de och frös ut andra barn.

Barnens lek var ofta kaosartad vilket ledde till personalen delade in barnen i mindre grupper där det fick göra något specifikt, som att rita. Trots det, var dessa grupper sällan lugna och många konflikter uppstod. Det fanns aldrig tillräckligt med personal för att de skulle kunna engagera sig i barnens lek, något som jag tror skulle ha underlättat situationen. Istället fick man övervaka leken och bryta in om något inte gick som det skulle. Som vikarie var jag i denna situation helt maktlös. Barnen var helt oförstående när jag sa till dem och tog inte en enda gång till sig vad jag sa.

Dock blev det lugnare då barnen hade hemspråksundervisning. Barnen delades då in två grupper. Leken var då mer organiserad och det märktes att hemspråkslärarna hade mer auktoritet och fick mer respekt än den ordinarie personalen.

Det var i övrigt tydligt att barnen gjorde stor skillnad på de olika dagisfröknarna. Vissa fick respekt och andra inte. Den personal som barnen inte lyssnade på fick använda sig av ”time out” som en sista utväg om ett barn var extra problematiskt. Detta underlättade för stunden men löste knappast problemet på lång sikt då barnet oftast gick tillbaka till samma beteende när det kom tillbaka.

Personalen visste vilka barn som var extra problematiska och behövde mer stöd och uppmärksamhet. Dessa barn ägnade också personalen mer tid. Ändå fanns det inget extra stöd i form av en extra personal. Stöd som finns på ett föräldrakooperativ där jag också jobbat, trots att behovet där verkar vara mycket mindre.

Det fanns inget utrymme för barnen att visa sina färdigheter och träna på det de inte var så bra på eftersom personalen var så pressad. Det fanns stora språkliga brister hos barnen, framförallt när det kom till prepositioner, men det fanns inte tid för att sitta ned och läsa med barnen. Även många i personalen talade dålig svenska, och barnen fick därför inga exempel att gå efter.

Eftersom så mycket fokus och energi lades på att barnen skulle hållas lugna och kontrollerade gick barnens egna initiativ och idéer till spillo, det fanns helt enkelt inte utrymme att ta vara på dem. På grund av den pressade stämningen hade personalen ofta en negativ attityd gentemot barnen även när de uppförde sig bra.”